

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 27 stycznia 2003 r.

36341

RPO-457620-III/03/LN

Pan
prof. dr Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki, Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Premierze,

Uprzejmie informuję Pana Premiera, że w ostatnich tygodniach wpłynęło do mnie ponad 400 prawie identycznych w swej treści skarg od byłych więźniów obozów koncentracyjnych. Autorzy tych skarg domagają się wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie, iż kolejne zmiany prawa ograniczają ich nabyte uprawnienia do świadczeń inwalidów wojennych oraz pozostają w sprzeczności z art. 19 Konstytucji RP, w świetle którego państwo specjalną opieką otacza weteranów walk o niepodległość, zwłaszcza inwalidów wojennych.

Bezpośrednim powodem tych skarg jest zmiana stanu prawnego, wprowadzona ustawą z dnia 11 października 2002 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515). Zdaniem skarżących regulacja ta doprowadziła do naruszenia zasady jednakowego traktowania inwalidów wojennych oraz byłych więźniów obozów koncentracyjnych na gruncie przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87 ze zm.). Na obowiązywanie takiej zasady wskazywało także posiadanie

jednakowych dokumentów potwierdzających uprawnienia do świadczeń (książki inwalidy wojennego-wojskowego).

Z brzmienia art. 12 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 379 ze zm.) wynika obecnie, że osoby represjonowane nie zachowują wszystkich uprawnień inwalidów wojennych, ponieważ nie mają prawa do refundacji w wysokości 50% opłacanej składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco pojazdów samochodowych.

Zdaniem skarżących jest to kontynuacja innych działań ograniczających ich prawa nabyte, które dotyczyły w szczególności zniesienia kumulacji renty inwalidy wojennego z emeryturą na podstawie art. 35 pkt 11 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) oraz wprowadzenia dodatku kompensacyjnego w wysokości 15% dodatku kombatanckiego w miejsce dotychczasowych ulg i zwolnień, w tym ulg telefonicznych oraz do 10% zniżki przy wykupie mieszkania.

Pojawiają się także wątpliwości przy wydawaniu legitymacji inwalidy wojennego osobom, które uzyskały uprawnienie na mocy art. 7 pkt 5 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych. Wydaje się, że w sytuacjach, w których inwalidztwo powstało w związku z udziałem w ruchu podziemnym lub partyzanckim oraz z pobytem w niewoli, w obozach koncentracyjnych lub więzieniach za udział w tym ruchu osoby, zachowując status inwalidy wojennego, powinny otrzymać stosowny do tego dokument potwierdzający ich uprawnienia.

Uprzejmie informuję, że podniesione problemy częściowo zostały przedstawione w wystąpieniu z dnia 6 października ub. roku, znak RPO - 451418 - 03, skierowanym do Pana Ministra Krzysztofa Patera. W wystąpieniu tym podniesiono również pojawiający się w innych skargach problem zróżnicowania uprawnień więźniów politycznych więzień i obozów stalinowskich w porównaniu do uprawnień więźniów niemieckich więzień i obozów koncentracyjnych.

Ponieważ dotychczas nie wpłynęła odpowiedź na to wystąpienie, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do podniesionych problemów.

Z wyrazami szacunku

/-/